

Nie ma to jak woda z poidełka

Tradycja gdańskich publicznych źródeł sięga przynajmniej XIX wieku. Myli się jednak ten, kto uważa, że źródła należą dziś do przeszłości

Ilona Godlewska

Zanim w Gdańsku pojawiły się źródła w XVI wieku nad kanałem Raduni wybudowano wieżę ciśnień, tzw. kunszt wodny. Były to publiczne ujęcia wody, z których czerpano wodę do picia, ale także do prac domowych. Pierwsze źródła pojawiły się w Gdańsku pod koniec XIX wieku. Żeliwne pompy rozsiadano po całym mieście. W latach 70. źródła pojawiły się w Sopocie. A potem także w Gdyni.

Myli się jednak ten, kto uważa, że źródła należą dziś do przeszłości. Na początku XXI wieku gdański Zarząd Dróg i Zieleni uruchomił źródło nad kanałem Raduni, nieopodal Wielkiego Młyna. Woda płynąca z żeliwnej czarnej kolumny cieszy się w sezonie dużym zainteresowaniem, zarówno gdańszczan, jak i turystów.

Zródła odpowiedzią na rozwój turystyczny rejonu pasa nadmorskiego

Zródła możemy spotkać także na plaży. W 2006 roku Miejski Ośrodek Rekreacji i Sportu zbudował dwa źródła na Stogach - przy ulicy Wydmy nieopodal kąpieliska i przy wejściu na plażę. W 2012 roku kolejne miejskie źródła powstały w ramach inicjatywy „Łyk zdrowej wody nad morzem” prowadzonej przez Gdańską Infrastrukturę Wodociągowo-Kanalizacyjną. - Tradycja gdańskich publicznych źródeł sięga przynajmniej XIX wieku. Zależało nam na jej przywróceniu, ale przy jednoczesnym nadaniu samym źródłom współczesnej formy. Dlatego wykorzystaliśmy wyobraźnię i doświadczenia designerów i architektów. Zródła są również odpowiedzią na rozwój turystyczny rejonu pasa nadmorskiego. Popularyzatorem idei źródeł w pasie nadmorskim jest także prezydent Gdańska Paweł Adamowicz - wyjaśnia Agnieszka Gajowniczek, rzecznik Gdańskiej Infrastruktury Wodociągowo-Kanalizacyjnej.

Projekt źródeł w pasie nadmorskim wyłoniono w konkursie skierowanym do architektów i designerów. Konkurs na projekt wzorniczy źródła ulicznego „Łyk zdrowej wody nad morzem” został ogłoszony w styczniu 2012 roku. W marcu został rozstrzygnięty. Konkurs kierowany był do wszystkich, którzy posiadają kompetencje w zakresie projektowania form przestrzennych i którym zależy na atrakcyjnym zagospodarowaniu nadmorskiego deptaka. Zadanie konkursowe polegało na stworzeniu projektu oryginalnego, ale zarazem wzorniczo spójnego i ergonomicznego. Zwycięski projekt został wyłoniony dwuetapowo - spośród 32 prac jury konkursowe wybrało 3 najwyższe oceniane prace. Ostateczną decyzję podjęli mieszkańcy Gdańska w głosowaniu internetowym. Zwyciężył projekt dwójki architektów związanych z Gdańskiem - Kaji Pobereżny i Michała Podgórczyka. Projekt został doceniony w środowisku projektantów. W 2012 roku został zaprezentowany na festiwalu Gdynia Design-Days, jako przykład mądrego projektowania przestrzeni publicznej.

Kropla wody czy żagiel?

Zródła postawiono w Brzeźnie (przy wejściu na plażę nr 50 oraz na wysokości mola) oraz w Jelitkowie (przy wejściach na plażę nr 63 i 71). Mają prostą, opływową formę nawiązującą do koloru piasku i wytrawionego morską wodą drewna. Jednym z wyróżniających je elementów jest kropla wody, innym rozciągnięty na wiatr żagiel. Ich sylwetka została zaprojektowana specjalnie dla Gdańska, dopasowana do uni-

Nowe źródła postawiono w Brzeźnie oraz w Jelitkowie. Woda w nich pochodzi z ujęcia Czarny Dwór widocznego na zdjęciu

Zwycięski projekt

Został wyłoniony dwuetapowo - spośród 32 prac jury konkursowe wybrało 3 najwyższe oceniane prace. Ostateczną decyzję podjęli mieszkańcy Gdańska w głosowaniu internetowym. Zwyciężył projekt dwójki architektów związanych z Gdańskiem - Kaji Pobereżny i Michała Podgórczyka.

Zwycięski projekt po lewej. Po prawej praca, która zajęła drugie miejsce

katowej, nadmorskiej przestrzeni. Zródła są proste w obsłudze, wygodne w użytkowaniu. Zgodnie z sugestiami mieszkańców, dwa z nich zostały wyposażone w dodatkową misę dla zwierząt.

Prezydent Gdańska Paweł Adamowicz projekt powstania źródeł uznał za przykład dobrych praktyk w współpracy projektantów, samorządowców i mieszkańców. - Wspólnie aranżujemy i decydujemy o wyglądzie naszej publicznej przestrzeni. Nasz źródło, Gdański Źródło - bo zaprojektowane specjalnie dla naszego miasta - doskonale wpisuje się w unikatową nadmorską przestrzeń i świetnie ją dopełnia. To kolejny krok, którym Gdańsk na swoje ulice wprowadza design, czyli wzór przemyślany znaczą-

cy i atrakcyjny. A gdańska przestrzeń publiczna właśnie taka ma być - przyjazna, wysoce estetyczna i niesztampowa - wyjaśnia prezydent Gdańska.

Woda bogata w wapń i magnez

Wodę ze źródeł można pić bez obaw, bo pochodzi ona z dobrego źródła. - Woda pochodzi z miejskiej sieci, ze strefy ujęcia głębinowego Czarny Dwór. Woda ujmowana z ujęć głębinowych jest bogata między innymi w wapń i magnez należące do ważniejszych mikroelementów niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania organizmu. Przechodzi także same etapy uzdatniania, jak woda pitna podawana mieszkańcom w sieci miejskiej i jest pod stałym nadzorem

laboratoryjnym - wyjaśnia Gajowniczek.

GIWK w czerwcu planuje uruchomienie kolejnego źródła. Tym razem na rogu ulicy Brzeźnieńskiej i Młodzieży Polskiej. Czy to znaczy, że idea źródeł ulicznych zyskała akceptację mieszkańców i turystów odwiedzających Gdańsk? - Docierają do nas pozytywne i ciepłe opinie. Szczególnym zainteresowaniem mieszkańców cieszą się te źródła, które mają także zainstalowaną misę dla psów. Latem podczas gry miejskiej i pikniku, który odbędzie się w pasie nadmorskim, będziemy zbierać uwagi i opinie na temat urządzeń. Liczymy, że szersza ankieta da nam pełny obraz sytuacji - wyjaśnia Gajowniczek. ●/